

[Aage Fogh.]

om man tilstræber ændringer, det fremgår derimod af ministerens bemærkninger. De bemærkninger, den højtærede finansminister har ladet falde om de eventuelle muligheder for en ændring af tobaksbeskatningen, ved jeg har vakt adskillig uro indenfor erhvervet. Det er der jo ikke noget at sige til; når man venter, at der fra 1. april skulle komme ændringer, indretter man sig også derefter, og når det løfte nu delvis er afgivet, er det i hvert fald nødvendigt, at der foretages ændringer på dette område. Jeg beklager det, hvis vi kun skal gennemføre lovforslagene for nogle få måneder og så skal i gang med dem igen; det havde været rimeligere, om vi havde haft en måned eller to til forarbejdet, så at vi havde kunnet få problemerne undersøgt og få lovforslagene færdigbehandlet inden 1. april.

Jeg kan på mit partis vegne give tilsagn om, at vi er villige til i et udvalg at se nærmere på lovforslagene. Der er visse områder, hvor der må foretages ændringer, og med de manglende bemærkninger og ministerens forholdsvist korte fremsættelsestale kan jeg naturligvis ikke pege på, hvilke områder der skal røres ved, det må fremgå af oplysningerne i udvalget.

Til slut vil jeg gøre en bemærkning om de vilkår, man byder erhvervslivets folk, når de vil gøre deres opfattelse gældende. Der bliver kun meget små muligheder tilbage for, at de erhverv, der rammes af disse love, kan få lejlighed til at tale med rigsdagens medlemmer om eventuelle ændringer. Det havde, som jeg tidligere har sagt, været rimeligt, om man også af hensyn til erhvervslivet havde været mindst en måned tidligere på færde.

Niels Pedersen: Da retsforbundets ordfører ved de to foreliggende lovforslag er forhindret i at være tilstede, skal jeg fremsætte følgende udtalelser.

De lovforslag, der her foreslås forlænget, var led i det politiske forlig i november måned 1950, hvis mål var at bremse inflationen og forbedre valutasituationen igennem en bred forbrugsnedskæring. De partier, der gennemførte dette forlig i november 1950, havde den opfattelse, at befolkningen havde for megen købeevne. Jeg har nu aldrig mødt nogen, som har villet indrømme, at deres penge havde for megen købekraft; jeg tror, at folk skulle have lov til at beholde de penge, de selv har tjent, for de forstår bedst, hvordan de skal anvendes. Det mål, som man satte sig dengang, er nu efter regeringens opfattelse i

væsentlig grad nået, men jeg tror nu ikke, at det er forliget med dets foranstaltninger, der har bevirket dette, men at netop forliget og skatterne, som vi fik dengang, har modvirket en sund udvikling. De gennemførte forbrugsskatter hævede jo prisniveauet og dermed pristallet; i stedet for at blive hemmet fortsatte prisstigningen med stærkt stigende fart, og statens udgifter steg. Netop de gennemførte forbrugsskatter forøgede inflationen. Den højtærede finansminister har jo her i dag sagt, at de højere udgifter, som staten har fået, betinger, at man også må have flere og højere skatter. Det er også betegnende, at den højtærede ministers begrundelse for den foreslåede forlængelse af lovene nu er en helt anden, nemlig at skaffe penge til dækning af de stigende udgifter. Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Oluf Pedersen udtrykte det, at skat avler skat.

Forbrugsskatter på dette som på andre områder har virkninger, som ikke er tilsigtet. De er til en vis grad skjult, men derfor ikke af mindre betydning. Der er ingen tvivl om, at den hårdhændede beskatning af de erhverv, som fremstiller og forhandler alle disse varer: gultvæpper, gramofoner, fotografiapparater, fyldepenne, lædervarer, støvsugere, køleskabe, lamper og lysekroner og dele dertil, tændstikker, cigartændere, patroner, radioapparater, har bragt en ikke uvæsentlig nedgang i omsætningen. Denne nedgang, sammen med de meget forøgede administrationsomkostninger har bevirket en nedgang i den skattepligtige indkomst, som har betydet, at hvad staten har opnået i indtægt ved denne lov, har den delvis mistet ved formindsket indtægt gennem de direkte skatter.

Finansmæssigt set er foranstaltningerne således tvivlsomme, hvorimod de ganske afgjort har medført en urimelig stigning i omkostningerne både for staten og erhvervene. Under hensyn hertil synes jeg, det er urimeligt at bibeholde denne form for beskatning, medmindre man da forfølger andre mål. Omsætningskatter har nemlig den virkning, at de fremmer en koncentration af erhvervslivet, idet mange mindre virksomheder på grund af administrationsbesværet simpelthen opgiver at forhandle eller fremstille vedkommende vare, og denne tendens er i høj grad til skade for forbrugerne, da en sådan branchesanering fremmer trustdannelse og prisaftaler.

Rent teknisk er denne lov også behæftet med mange urimeligheder og opfordrer direkte til omgåelse af bestemmelserne.